

مریم رحمانی، ۱۴۰۳

بررسی و تحلیل محتوای کتاب‌های فارسی مقطع ابتدایی و انطباق آن با سند تحول بنیادین آموزش و پرورش از منظر فلسفه برای کودکان

این پژوهش به بررسی و تحلیل محتوای کتاب‌های فارسی مقطع ابتدایی و انطباق آن با سند تحول بنیادین آموزش و پرورش از منظر مؤلفه‌های فلسفه برای کودکان پرداخته است. با استفاده از روش تحلیل مضمون، نتایج در دو بخش دوره اول و دوم ابتدایی ارائه شده است. در دوره اول، توجه به مفاهیم زیبایی و هنر نمایانگر تلاش کتاب‌ها برای آشنا کردن دانش‌آموزان با زیبایی‌شناسی است، در حالی که مضامین اساسی مانند انصاف و عدالت از درجه اهمیت کمتری برخوردار بوده‌اند. در دوره دوم، تغییرات رویکرد کتاب‌ها مشهود است، به طوری که توجه به مسئولیت و مسئولیت‌پذیری و مفهوم زمان در کانون توجه قرار دارد. در پایه‌های بالاتر، به‌ویژه در پایه چهارم و پنجم، توجه به مضامین فلسفی و وجودی افزایش می‌یابد و مفاهیمی مانند زمان و تغییر در مرکز توجه قرار می‌گیرند. با این حال، درصدهای پایین برای موضوعات مهمی مانند عدالت و همکاری نشان‌دهنده نیاز به توجه بیشتر به این مباحث است. در نهایت، این نتایج ضرورت ارتقاء توجه به مضامین اجتماعی و اخلاقی در متون آموزشی را مورد تأکید قرار می‌دهند تا به ایجاد جامعه‌ای همبسته‌تر و عادلانه‌تر کمک کنند. این پژوهش به معلمان و برنامه‌ریزان آموزشی پیشنهاد می‌کند که با درک بهتر از این مضامین، فرآیند یاددهی-یادگیری را غنی‌تر و کتب درسی را با رویکردی فلسفی پربارتر کنند.

کلیدواژه‌ها: کتاب‌های فارسی، سند تحول، آموزش و پرورش، مولفه‌های فلسفه

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۲۲۹۹۰۷۹۰۹۷۱۰۷۰۳۰۲۱۱۶۲۹۱۸۶۸۶

تاریخ دفاع: ۱۴۰۳/۱۱/۲۹

رشته‌ی تحصیلی:

دانشکده:

استاد راهنما: دکتر ابوالقاسم امیراحمدی

استاد مشاور: دکتر مرتضی بینش

Thesis:

Study and analysis of the content of elementary Persian books and its compliance with the document of fundamental transformation of education from the perspective of philosophy for children

This study examined and analyzed the content of Persian primary school textbooks and their compliance with the Fundamental Transformation of Education Document from the perspective of the components of philosophy for children. Using the content analysis method, the results are presented in two parts: the first and second grades of elementary school. In the first grade, attention to the concepts of beauty and art reflects the books' efforts to familiarize students with aesthetics, while basic themes such as fairness and justice have been of lesser importance. In the second grade, changes in the approach of the books are evident, such that attention to responsibility and accountability and the concept of time are in the spotlight. In higher grades, especially in the fourth and fifth grades, attention to philosophical and existential themes increases, and concepts such as time and change are in the spotlight. However, low percentages for important topics such as justice and cooperation indicate the need for more attention to these topics. Finally, these results emphasize the need to promote attention to social and ethical themes in educational texts to help create a more cohesive and just society. This research suggests that teachers and educational planners should better understand these themes, enrich the teaching-learning process, and enrich textbooks with a philosophical approach.